

NIKI ISTITUTO
UNIVERSITARIO
OLANDESE DI
STORIA DELL'ARTE

NWIB JAARVERSLAG 2017

**Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut in
Florence (NIKI)**

NWIB

Mei 2018

Inhoudsopgave

1.	Terugblik vanuit missie en beleid	2
2.	Activiteiten	2
a.	Onderwijs	2
b.	Onderzoek	3
c.	Studenten en bursalen.....	4
d.	Wetenschapsgebieden.....	4
e.	Promotie en voorlichting.....	5
f.	Samenwerking	5
g.	Valorisatie / maatschappelijke impact.....	6
3.	Middelen	7
a.	Personeel	7
b.	Huisvesting en ICT	7
c.	Bibliotheek	8
d.	Communicatie.....	9
e.	Financiën	9
4.	Klantanalyse en waardering	9
a.	Waardering.....	9
b.	Gebruik van producten en diensten	9
c.	Tijdsbesteding.....	10
	Bijlage 1 Onderwijsproductie.....	11
	Bijlage 2 Wetenschappelijke productie.....	12
	Bijlage 3 Valorisatie activiteiten.....	14
	Bijlage 4 Studenten en bursalen	15
	Bijlage 5 Samenwerking	17
	Bijlage 6 Overzicht personeel	18
	Bijlage 7 Financiële verantwoording.....	19
	Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad.....	21

1. Terugblik vanuit missie en beleid

Net als in 2016 stond dit jaar in het teken van de uitvoering van door het instituut opgezet onderzoek. De beoogde publicaties betreffen zowel specialistische studies als op een breed publiek gerichte tentoonstellingscatalogi. Naast goed bezochte publieksgerichte evenementen, zoals door het instituut georganiseerde symposia, lezingen en tentoonstellingen in huis, trok ook dit jaar de bijzondere expertise van de wetenschappelijke staf de aandacht van de media. Tevens werd medewerking verleend aan de organisatie van tentoonstellingen in musea in Nederland en het buitenland.

Overeenkomstig het beleid is gestreefd naar het optimaliseren van de dienstverlening aan de bestaande partners waarbij de primaire doelgroep gevormd wordt door studenten en onderzoekers van de Nederlandse opleidingen Kunstgeschiedenis en Kunst- en cultuurwetenschappen. Zo verbleven ook dit jaar docenten en studenten van de jaarlijkse Italië-excursie die in de bacheloropleidingen van de deelnemende universiteiten wordt aangeboden op het instituut. Naast het faciliteren van onderwijs en onderzoek, verzorgde de staf van het NIKI onderwijs gekoppeld aan de eigen expertise en organiseerde symposia. Gezien het belang van de derde geldstroom voor het kunnen bevorderen van onderzoek, het organiseren van internationale symposia en bekostigen van publicaties, is opnieuw veel tijd besteed aan beheer en uitbreiding van relaties. Evenals vorig jaar vond een door het NIKI in Florence georganiseerde *fundraiser* met een cultureel programma plaats. Ter afsluiting daarvan bracht de wetenschappelijke staf de sponsors en de collegevoorzitter van de Universiteit Utrecht op de hoogte van zowel de behaalde resultaten op het gebied van onderzoek, onderwijs en valorisatie als de lopende en geplande projecten. Mede dankzij het in stand houden van beurzen voor zowel Nederlandse als buitenlandse promovendi of postdocs, de aanwezigheid van een 'scholar-in-residence' en de eigen onderwijs- en publieksgerichte activiteiten, blijft het NIKI een ideale ontmoetingsplek voor studenten, jonge onderzoekers en gevestigde wetenschappers. De zeer positieve evaluaties bevestigen dit. Dankzij de inzet van de NIKI-ambassadeurs is de student in Nederland goed voorzien van informatie over het Instituut en de geplande activiteiten.

2. Activiteiten

a. Onderwijs

Tabel 2.1 Onderwijsactiviteiten in verslagjaar

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)*	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Bachelor	12	153	138	1018			
Excellent / honours							
Master	2	37	7	222			
PhD							
Postacademisch							
Overig	1	16	7	80			
TOTALEN	15	206	152	1320			

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 1.

*) De duur is berekend op basis van het aantal cursussen vermenigvuldigd met het aantal dagen van de cursus.

Vanwege reorganisatie van het onderwijs bij het Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis in Utrecht is de jaarlijkse onderzoekswerkgroep *Florence* (prof. dr. Michael Kwakkelstein) in 2016 komen

te vervallen. Een obstakel bij de mogelijke uitbreiding van eigen onderwijs wordt gevormd door de aanwezigheidsplicht in Nederland bij werkgroepen in de bachelor- en masterfase en het feit dat het jaarrooster per deelnemende universiteit verschilt.

De kwaliteitszorg van onderwijs dat onderdeel uitmaakt van een opleiding van een deelnemende instelling valt onder de reguliere kwaliteitszorg van deze instelling. Voor onderwijs dat op eigen initiatief door het NIKI wordt georganiseerd en dat niet is opgenomen in een curriculum bij een deelnemende instelling is in afstemming met de overige NWIB's een gezamenlijke kwaliteitszorg-procedure ontwikkeld. De examencommissie Geschiedenis & Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht heeft het NIKI-onderwijsaanbod getoetst aan de instellingsnormen. De adviezen zijn verwerkt in de cursusbeschrijvingen.

Tabel 2.2 Onderwijsactiviteiten voorgaande jaren

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
2016	14	152	173	921			
2015	22	234	219	1404			

b. Onderzoek

Tabel 2.3 Onderzoek

Aantallen	2017	2016	2015
Promotieonderzoeken (verdedigd)			
- eigen staf (co)promotor			3
- deelnemende universiteiten			1
Promotieonderzoeken (begeleiding)			
- eigen staf (co)promotor	4	3	2
- deelnemende universiteiten			5
Expedities en/of (veldwerk)projecten			
Wetenschappelijke bijeenkomsten	4	3	6
Wetenschappelijke publicaties staf		19	7
Wetenschappelijke presentaties staf	9	13	9

Tabel 2.4 Top 5 wetenschappelijke bijeenkomsten (door het instituut georganiseerd/gefaciliteerd)

Naam	Aard bijeenkomst	Aantal bezoekers	Bijzonderheid
<i>Filippino Lippi: Beauty, Invention and Intelligence</i>	symposium	70	i.s.m. Courtauld Institute, Londen
<i>Italië en de Nederlanden. Artistieke wisselwerkingen: op papier</i>	symposium	100	i.s.m. Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht
<i>Romanesque Renaissance. Early medieval architecture as a source for new all'antica architecture in the 15th and 16th centuries.</i>	symposium	60	i.s.m. Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht

<i>Fra Bartolomeo 1517. Convegni di studi</i>	symposium	60	i.s.m. Polo Museale della Toscana; the Medici Archive Project; Museo San Marco, Florence
---	-----------	----	--

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 2.

Met steun van de Stichting Vrienden van het Kunsthistorisch Instituut in Florence kon onderzoek worden voortgezet ten behoeve van een geannoteerde bronuitgave (Engelstalig) van een voor de kunstgeschiedenis belangrijke primaire bron, te weten de zogenaamde Codex dell'Anonimo Magliabechiano (1536-1546). Ook leverde de Stichting financiële steun voor de eindredactie van het omvangrijke aan de regio Toscane gewijde deel van het *Repertory of Dutch and Flemish Paintings in Italian Public Collections*. Beide uitgaven zullen verschijnen in de reeks NIKI-publicaties. De doelstelling om internationale symposia te organiseren en faciliteren is opnieuw gehaald. Op uitnodiging van nationale en internationale musea is door de wetenschappelijke staf onderzoek verricht ten behoeve van tentoonstellingen en het schrijven van bijbehorende catalogi. Op verzoek van Amsterdam University Press is prof. Michael Kwakkelstein begonnen met het schrijven van een boek over Leonardo da Vinci (*De mythe ontrafeld*) voor de serie Elementaire Deeltjes.

Gert Jan van der Sman werkte aan een onderzoeksvorstel "International Roads to Success. Artists Capitalizing on Migration Experience in 17th-century Europe" dat in augustus bij NWO werd ingediend (Vrije Competitie in de Geesteswetenschappen). De subsidie-aanvraag (begroot budget ca. 700.000 euro) werd niet gehonoreerd, maar zal in samenspraak met het Research Support Office van de Faculteit Geesteswetenschappen van de UU tot een Europese aanvraag worden omgewerkt. Daarnaast verrichte Van der Sman onderzoek ten behoeve van publicaties over de Antwerpse Caravaggisten, Hendrick Munnekes en Nederlandse kunstenaars in Napels. Van der Sman maakt deel uit van het team van wetenschappers dat de tentoonstelling "Il ritorno di Rubens a Napoli" voorbereidt (najaar 2018-voorjaar 2019, Gallerie d'Italia, Napels).

c. Studenten en bursalen

Tabel 2.5 Studenten en bursalen

	2017	2016	2015
Begeleide scripties (BA, MA, RMA)	1	5	5
Studiebeurzen (aantal personen)	12	9	10
Studiebeurzen (totaal aantal weken)	81	73	65
Stagebemiddelingen land van vestiging	0	0	0
Stagiaires bij het instituut: NL + NWIB-land	9	2	2
Overige faciliteiten			

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 4.

Vanwege een afname van aangevraagde studiebeurzen is meer aandacht besteed aan de promotie van de eigen beursmogelijkheden. Sinds 2014 biedt het Instituut stages aan uitsluitend op MA-niveau (Gerson-project i.s.m. het RKD & Patrician Patronage Project i.s.m. de RUG).

d. Wetenschapsgebieden

Tabel 2.6 Inzet (tijdsbesteding) van de staf (Wp en niet Wp) naar wetenschapsgebied

Wetenschapsgebied	2017	2016	2015
Archeologie	0	0	0
Kunstgeschiedenis	117	91	84

Taal, cultuur en geschiedenis van het land van vestiging	2	0	0
Taal, cultuur en geschiedenis van Nederland	0	0	0
Geesteswetenschappen overig	0	2	4
Andere wetenschapsgebieden, te weten:	6	7	12
TU Delft (bouwkunde)			
Totaal		100%	100%

e. Promotie en voorlichting

De door de directeur onder studenten en onderzoekers van de deelnemende universiteiten en de TU Delft en OU geworven NIKI-ambassadeurs zetten zich in op het gebied van informatievoorziening richting faculteitsbestuur, webmasters, onderwijscoördinatoren, studieadviseurs, docenten, studenten en onderzoekers. Hiertoe maken de NIKI-ambassadeurs gebruik van de social media; verzorgen zij presentaties zowel tijdens kunsthistorische studiedagen als tijdens universitaire voorlichtingsdagen, verspreiden zij promotiemateriaal (flyers, brochures, posters, affiches, etc.), maken zij afspraken met bovengenoemde personen en koppelen zij relevante praktische informatie op het gebied van onderwijs (ontwikkelingen, knelpunten) terug naar het NIKI.

De aanwezigheid van de staf bij promotieactiviteiten in Italië van het Nederlands hoger onderwijs behoort niet tot de doelstellingen en opdracht van het NIKI.

Op uitnodiging van de Nederlandse ambassadeur dhr Joep Wijnands, waren prof.dr. Michael Kwakkelstein en zijn echtgenote op 20 juni aanwezig bij het staatsdiner in Rome van Hunne Majesteiten Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima. Op 22 juni vond een korte ontmoeting met het koninklijk echtpaar plaats op de Residentie van de Nederlandse ambassadeur.

f. Samenwerking

De samenwerking met Nederlandse en buitenlandse universiteiten bestaat uit het organiseren van symposia op het instituut en het faciliteren van onderwijs, onderzoek en stageplaatsen. De samenwerking met musea (oa. Rijksmuseum, Amsterdam, Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam en Teylers Museum, Haarlem) is gericht op het organiseren van tentoonstellingen en symposia in Nederland. Het aldus vergroten van de zichtbaarheid van het NIKI en de expertise die het in huis heeft, bevordert de uitbreiding van het netwerk en de toename van het gebruik van de faciliteiten die het instituut te bieden heeft.

g. Valorisatie / maatschappelijke impact

Tabel 2.8 Valorisatie

Aantalle	2017	2016	2015
Bijeenkomsten voor algemeen publiek		4	5
Publicaties gericht op een algemeen publiek		2	1
Presentaties door stafleden gericht op een algemeen publiek	1	7	6
Mediaoptredens Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	<i>De Kennis van NU; NRC; De Telegraaf; Het Parool; RTL Late Night; RTL Live; Koffietijd; BNR Nieuwsradio; NPO Radio 1; IL messaggero; NOS; De Volkskrant; De Nieuws BV, Radio 1; Volkskrant Magazine; Vista; Florence is You! La Repubblica; La Nazione; Il Gazzettino</i>	<i>Mare, interview over de NWIB's</i>	<i>NTR "Het Klokhuis"; Trouw; De Volkskrant; NPO Radio 1; NOS Nieuws; Fontys Denk Groter Debat Omroep Brabant (tv); VNK Bulletin kunsthistorici (en bij naam genoemd in Metro en NRC Handelsblad)</i>
Mediaoptredens Prof. Dr. G.J. van der Sman		<i>El Pais; El Mundo; ABC; 20Minutos; La Vanguardia; RTVE; EFE; Revista de Arte; ArtTribune; Corriere della Sera; Connaissance des Arts; Le Salon Littéraire; Österreichischer Rundfunk; De Volkskrant</i>	
Bijeenkomsten van bestuurders, beleidsmakers, politici, etc.			

De door de staf ontwikkelde expertise geniet de belangstelling van de internationale media en musea. Op deze manier worden de resultaten van het eigen onderzoek middels interviews met de geschreven en gesproken pers en publicaties in de vorm van tentoonstellingscatalogi en voordrachten toegankelijk gemaakt voor een breed publiek.

3. Middelen

a. Personeel

Tabel 3.1 Personele bezetting

	aantal fte			lokaal / gedetacheerd
	2017	2016	2015	
Directie en management				
directeur (wp of obp)	1,0 wp*	1,0 wp	1,0 wp	gedetacheerd
overig management				
Wetenschappelijke staf				
onderzoekformatie	0,4 wp	0,4 wp	0,4 wp	gedetacheerd
onderwijsformatie	0,2 wp	0,2 wp	0,2 wp	
Fellows / gastdocenten / gastonderzoekers				
onderzoekformatie				
onderwijsformatie				
Stagiairs				
onderzoeksformatie	0,4	0,4	0,4	
onderwijsformatie				
Bibliotheek	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	gedetacheerd lokaal
Niet-wetenschappelijke staf				
communicatie				
secretariaat	1,0 obp	1,0 obp	1,0 obp	gedetacheerd
financieel beheer				
gebouwwgebonden functies				
diverse ondersteuning				
Totalen	2,0 wp 1,5 obp	2,0 wp 1,5 obp	2,0 wp 1,5 obp	

*De directeur heeft ook dit jaar meer tijd besteed aan onderzoek met het oog op publicaties.

Op voordracht van de decaan van de faculteit Geesteswetenschappen heeft het College van Bestuur in 2016 besloten de benoeming van de directeur tot hoogleraar 'Beeldende kunst van de Renaissance in Italië en de Nederlanden' bij de faculteit Geesteswetenschappen met terugwerkende kracht vanaf 01-01-2016 om te zetten in een benoeming tot hoogleraar 'Beeldende kunst en kunsttheorie van de Renaissance in Italië' voor onbepaalde tijd. Het betreft een benoeming voor 10/10 van de werktijd.

b. Huisvesting en ICT

Tabel 3.2 Bezettingsgraad gastenverblijven

Totale gastenkamer- capaciteit (= aantal kamers x 322 per jaar)	Aantal overnachtingen		Bezettingsgraad*) uitgedrukt in % (= aantal overnachtingen / totale aantal overnachtingen x 100)
	Betaald	Onbetaald	
aantal slaapplekken x 326	2921	909	
12 x 326 = 3912	3830		98%

*) De kamerbezetting is berekend op basis van 322 dagen (het instituut is jaarlijks in totaal 5 weken gesloten).

Verder dient te worden opgemerkt dat het instituut beschikt over meerpersoonskamers die niet altijd door meer dan één gast gebruikt kunnen worden. Bij de berekening is uitgegaan van 1 persoon per kamer per nacht. Uitgaande van het aantal bedden is de bezettingsgraad 42% (3830 : 9128 (28 x 326)).

De internetverbinding is verbeterd en er zijn twee nieuwe WIFI-netwerken aangelegd, één voor de gasten en één voor de staf.

c. Bibliotheek

In overeenstemming met de behoeften van de studenten en onderzoekers is de bibliotheek uitgebreid met nieuwe titels die nauw aansluiten bij het hoogwaardige wetenschappelijke profiel van het instituut.

De dienstverlening betrof voornamelijk het ter beschikking stellen van boeken en tijdschriften alsook het verschaffen van toegang tot de wetenschappelijke databases die het instituut samen met het IRIS-consortium en de Universiteitsbibliotheek Utrecht in beheer heeft. De digitale databases zijn: de IRIS-catalogus (boeken en tijdschriften), de catalogus van de fotoarchieven (nikipics.library.uu.nl), het *Corpus of Art Works sold in Italy 1800-1914* en de *Watermark Database of the Dutch University Institute for Art History*. De bibliotheekcatalogus is ondergebracht bij IRIS, een samenwerkingsverband van The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies (Villa I Tatti), Bibliotheek van de Uffizi, Museo del Bargello, Istituto Nazionale di Studi sul Rinascimento, Opificio delle Pietre Dure, Biblioteca Vinciana en het NIKI. De directe samenwerking met de Universiteitsbibliotheek Utrecht concretiseert onder meer zich in de ondersteuning bij documentverwerking.

Met betrekking tot de dienstverlening en digitalisering deden zich in 2017 de volgende ontwikkelingen voor:

Het is onzeker of de bibliotheek van de Universiteit Utrecht in de toekomst de digitale catalogi van de fotoarchieven (nikipics.library.uu.nl) en het *Corpus of Art Works sold in Italy 1800-1914* kan blijven beheren. Dat zal in de loop van 2018 duidelijk worden. Indien de UBU in 2018-2019 overstapt op een ander bibliotheekstelsel, zal het NIKI de databases in een andere digitale omgeving moeten onderbrengen. In 2017 werden hierover verkennende gesprekken gevoerd met de ICT-afdeling van de UBU en tevens extern advies ingewonnen. Voor het overzetten van de databases naar een nieuw systeem is een projectmatige aanpak vereist alsmede een ruim budget ter hoogte van tenminste 40.000-45.000 euro.

De zeldzame eerste editie van Karel van Manders *Schilder-Boeck* (Haarlem 1604) werd tussen 18 februari en 4 juni 2017 uitgeleend aan de Musei Civici Veneziani voor de tentoonstelling "Jheronimus Bosch e Venezia", die werd gehouden in het Appartamento del Doge van het Palazzo Ducale in Venetië.

Tabel 3.3

	2017	2016	2015
Aantal boeken	60.972	60.223	58.553
Aantal tijdschriften	120	120	120
Aantal digitale bestanden	60	60	50
Aantal nieuw verworven titels			
- boeken	748	670	648
- tijdschriften	0	0	0
- digitale bestanden	10	10	10
Omvang collectie in lopende meters	1334	1317	1302
Aantal bezoekers	200	210	200

d. Communicatie

4. Toegekende beurzen								
BA studenten								
Honours studenten								
(R) MA studenten	1							1
PhD en Postdoc	1				1	1	5	8

5. Huisvesting								
studenten	55	17	17	19	22	30	63	223
PhDs en postdocs	1				2	1	15	19
onderzoekers/docenten	6	2	2	3	4	4	4	25
overig	1						93	94
aantal overnachtingen								

6. Overige diensten								
cultureel								
contractonderwijs								
Bemiddeling in NWIB kader								
overig:								

c. Tijdsbesteding

Tijdsbesteding naar gebruiker

Gebruiker	2017 (%)	2016 (%)	2015(%)
Universiteit Leiden	12	16	13
Universiteit Utrecht	17	14	20
Radboud Universiteit Nijmegen	10	10	10
Rijksuniversiteit Groningen	16	17	9
Universiteit van Amsterdam	20	19	9
Vrije Universiteit Amsterdam	2	2	2
Andere Nederlandse universiteiten (TU Delft)	1	1	1
Vlaamse universiteiten	1	1	1
Universiteiten land van vestiging	1	1	1
Andere buitenlandse universiteiten	3	2	16
Hogeschole	10	10	3
Niet WO / HBO gebruikers	7	5	15
	100%	100%	100%

Het instituut faciliteert onderwijs van andere disciplines dan alleen kunstgeschiedenis; de percentages zijn berekend op basis van het aantal gasten.

Bijlage 1 Onderwijsproductie

In onderstaand overzicht is voor het verslagjaar aangegeven:

- de naam van de onderwijsactiviteit (cursus, werkgroep, excursie, etc.)
- de instelling(en) die verantwoordelijk is / zijn voor het programma (dit kan ook het instituut zelf zijn)
- de primaire doelgroep (Ba, Honours/Excellent, Ma, RMA, PhD)
- de duur van de cursus of werkgroep in dagen
- het totaal aantal deelnemers
- toegekende EC (TS) (vermeld indien relevant of dit onderdeel uitmaakt van grotere cursus met meer EC)
- de discipline(s) waartoe de deelnemers kunnen worden gerekend
- het contractonderwijs dat het Instituut heeft aangeboden

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Discipline(s)
Excursiewerkgroep	TUD	BA	7	7	35	architectuur
Excursiewerkgroep	RUG	BA	12	14	70	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	RUN	BA	14	10	100	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UU	BA	14	6	36	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	LEI	BA	14	14	70	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UVA	BA	14	15	150	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	HU	BA	7	16	80	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UCU	BA	3	3	0	italiaans
Excursiewerkgroep	VU	BA	14	15	84	kunstgeschiedenis
Zomercursus Leonardo da Vinci	NIKI	BA	13	13	78	kunstgeschiedenis
Utrecht Summer School	NIKI	BA	14	33	165	kunstgeschiedenis
OSK/NIKI Winterschool 'Burgundy and the Medici'	NIKI	RMA	7	21	126	kunstgeschiedenis
Interuniversitaire werkgroep 'Caravaggio'	NIKI	BA/MA	14	7	70	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	RUN	BA	14	16	16	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UvA	RMA	5	16	96	kunstgeschiedenis

Bijlage 2 Wetenschappelijke productie

2.1. Promotieprojecten

Promovendus	Project	Instelling	Promotor(es)
Dhr. Drs. P. Knolle	Noordnederlandse tekenacademies 1760-1820	LEI	Prof. Dr. G.J.J. van der Sman
Mw. Dr. V. d'Haene	Chiaroscuro Drawings in the Low Countries 1400-1600	LEI	Prof. Dr. G.J.J. van der Sman
Dhr. S. Corrazzini	Changing forms, functions and architecture of Palazzo Vecchio from the Lorraine period to the present day	UU	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein
Mw. Drs. Ch. Ladee	Designating <i>Disegno</i>	UU	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein

2.2. Wetenschappelijke bijeenkomsten

Titel bijeenkomst	Verantw. instelling	Deelnemers (aantal)
Filippino Lippi: Beauty, Invention and Intelligence	NIKI	70
<i>Italië en de Nederlanden. Artistieke wisselwerkingen: op papier</i>	NIKI	100
<i>Romanesque Renaissance. Early medieval architecture as a source for new all'antica architecture in the 15th and 16th centuries.</i>	NIKI	60
<i>Fra Bartolomeo 1517. Convegna di studi</i>	NIKI	60

2.3. Wetenschappelijk publicaties en presentaties staf Instituut

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein

Presentaties:

-“Leonardo da Vinci as a painter and teacher of art: discrepancies between theory and practice”, Stichting Art, Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht, 22 februari

-“Leonardo da Vinci as a painter and teacher of art: discrepancies between theory and practice”, The University of Oklahoma, School of Visual Arts, Oklahoma City, 21 maart

-“Leonardo da Vinci as a painter and teacher of art: discrepancies between theory and practice”, Department of Art History, New York University, New York (23 maart)

-“Manichini e modelli di cera nella bottega di Fra Bartolomeo”, Biblioteca di Michelozzo, Museo di San Marco, Florence (27 oktober)

-Leonardo da Vinci's studies of the human face: stock motifs, creative inventions or observed realities? Gastcollege (Research Master *Art & Knowledge* o.l.v. prof. dr. Sven Dupré). Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht (15 december)

Publicaties:

*In 2017 is onderzoek en redactiewerk verricht ten behoeve van 3 boeken en 2 artikelen die in 2018 zullen verschijnen en 1 boek dat in 2019 zal verschijnen.

Prof. Dr. G.J. van der Sman

Presentaties:

6 februari, “Louis Finson: il suo percorso artistico e i rapporti con Caravaggio”, lezing op internationale studiedag “Intorno a Caravaggio” Pinacoteca di Brera, Milaan

28 april, “Reflections on recent (mis)attributions to Caravaggio”, lezing op symposium *Dutch painters in Rome: between Caravaggism and the market*, Rome, Koninklijk Nederlands Instituut

28 augustus, rondleiding Sassetti-kapel voor leden Sophia Aeterna. studievereniging van de opleiding Griekse en Latijnse Talen en Culturen te Leiden

11 december, “Noordelijke Caravaggisten en de tekenkunst”, lezing op 26e NIKI-symposium, Utrecht, Museum Catharijneconvent

Bijlage 3 Valorisatie activiteiten

Geef hier een overzicht van de op valorisatie gerichte bijeenkomsten die het Instituut in het verslagjaar heeft georganiseerd of gefaciliteerd.

Titel bijeenkomst	Verantw. Instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
Cultureel programma <i>Fundraiser</i> in Florence met oa. bezoek aan privécollecties	NIKI	35	Aanwezig de Collegevoorzitter van de UU (Marjan Oudeman)
Opening tentoonstelling & boekpresentatie <i>Il Viale dei Colli. Storie e immagini di una delle vie più belle del mondo</i>	NIKI /Florence Art Editions	100	
<i>De ongrijpbare Caravaggio</i> , lezing	Societeit De Witte, Den Haag	50	
Opening tentoonstelling schilderijen van de 'artist-in-residence' Ramón van der Ven <i>Italian Hours</i>	NIKI	80	

Bijlage 4 Studenten en bursalen

Geef hier een overzicht van de begeleiding die het Instituut in het verslagjaar heeft geboden aan studenten en/of stagiairs.

Student	Instelling	Scriptie / stage	BA / MA	Titel project / activiteit
Mw. W. van der Hoff	LEI	stage	MA	Gerson Project
Mw. J. van Zandvoort	Uva	stage	BA	Gerson Project
Mw. E. Bakker	RUG	stage	MA	Patrician Patronage Project
Mw. H. 't Sas	Universiteit Gent	stage	BA	Patrician Patronage Project
Mw. T. Luitjens	RUG	stage	RMA	Patrician Patronage Project
Mw. S. Roefs	overig	stage	n/a	Patrician Patronage Project
Mw. M. Visser	UU	stage	MA	Patrician Patronage Project
Mw. S. Tol	overig	stage	n/a	Patrician Patronage Project
Mw. S. Boscarelli	UU	stage	MA	Anatomische tekeningen van Rubens
Mw. M. Hall-Aquitania	UVA	scriptie	RMA	Colored ground in Venetian paintings
Hr. C. Wijnands	RUN	scriptie	RMA	Oprachtsituatie van Venetiaanse schilders
Hr. A. van Deursen	LEI/TUD	scriptie	MA	Literatuuronderzoek voormalig landbouwsysteem Midden-Italië
Mw. G. Moorman	University of Warwick	promotie	PhD	Broadening Horizons through Books
Mw. B. Farrell Rivello	Temple University	promotie	PhD	Disegno Angolo Bronzino
Mw. C. Ladee	UU	promotie	PhD	Designating disegno in the 15e en 16e eeuw
Mw. I. Bernocchi	University of Cambridge	promotie	PhD	Italian Allegorical Portraits
Hr. L. Fiorentino	Università di Siena	promotie	PhD	Cornelis de Bie e l'arte italiana
Mw. L. Overpelt	OU	promotie	PhD	Het Florentijnse atelier van Vasari
Mw. M. Aguirre	Istituto de Investigaciones Esteticas UNAM	promotie	PhD	Text & Image
Mw. R. Gill	University of Reading	promotie	PhD	Galeazzo Alessi and the ecclesiastical architecture of the 16th century Assisi
Mw. S. Randeraad	Uva	promotie	PhD	Musealisering van de Middeleeuwen
Mw. Y. Watanabe	Keio University	promotie	PhD	Frà Filippo Lippi's coro frescoes at Spoleto Cathedral
Hr. S. Corazzini	UU	promotie	PhD	The building history of Palazzo Vecchio after the Medici

Geef hier een overzicht van de door het Instituut verstrekte studiebeurzen.

Student / onderzoeker	Instelling	BA / MA / RMA / PhD / postdoc	Titel project	Periode	Omvang beurs (in weken)
Mw. C. Ladee	UU	PhD	Designating disegno in the 15e en 16e eeuw	18/11-20/12	5
Mw. G. Moorman	University of Warwick	PhD	Broadening Horizons through Books	25/01-01/03	5
Mw. G. Moorman	University of Warwick	PhD	Broadening Horizons through Books	01/11-22/12	8
Mw. I. Bernocchi	University of Cambridge	PhD	Italian Allegorical Portraits	05/01-27/01	3
Hr. A. van Deursen	LEI/TUD	MA	Literatuuronderzoek voormalig landbouwsysteem Midden-Italië	02/05-16/05	2
Mw. M. Aguirre	Istituto de Investigaciones Esteticas UNAM	PhD	Text & Image	03/07-21/07	3
Mw. R. Gill	University of Reading	PhD	Galeazzo Alessi and the ecclesiastical architecture of the 16th century Assisi	27/03-21/04	4
Mw. R. Gill	University of Reading	PhD	Galeazzo Alessi and the ecclesiastical architecture of the 16th century Assisi	10/07-28/07	3
Mw. S. Randeraad	Uva	PhD	Musealisering van de Middeleeuwen	21/08-21/10	13

Bijlage 5 Samenwerking

Instellingen (niet NWIB), overheden en bedrijven waarmee het Instituut in het verslagjaar heeft samengewerkt.

Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht
Afdeling Kunstgeschiedenis, Architectuurgeschiedenis & Landschapsgeschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen
Universiteitsbibliotheek Utrecht
Utrecht Summerschool
TU Delft
Hogeschool Utrecht
Open Universiteit Nederland
Università Bocconi, Milaan
Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie, Den Haag
Rijksmuseum, Amsterdam
Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
Teylers Museum, Haarlem
Rijksmuseum Twenthe, Enschede
Rubenianum, Antwerpen
Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel
Museo di San Marco, Florence
Gallerie d'Italia, Napels
Szépművészeti Múzeum, Boedapest
International Studies Institute, Florence
Opificio delle Pietre Dure, Florence

Bijlage 6 Overzicht personeel

Functie	Titel / naam	FTE
directeur	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	1,0
onderzoeker/hoofdbibliothecaris	Prof. Dr. G.J.J. van der Sman	1,0
secretaresse	Mw. S.M. Elders	1,0
bibliothecaresse	Dott.ssa I. Masi	0,5

Met ingang van 1 september 2017 is Mw. Sabine Elders in dienst getreden als secretaresse, ter vervanging van Mw. T. Vermeijden die met vervroegd pensioen is gegaan.

Bijlage 7 Financiële verantwoording

	<i>Begroting verslagjaar 2017</i>	<i>Realisatie verslagjaar 2017</i>	<i>Realisatie verslagjaar -1 (2016)</i>
BATEN/INKOMSTEN	€	€	€
Bijdragen			
Penvoerder (Universiteit Utrecht)	491	498	500
Deelnemende instellingen	126	126	140
Universiteit van Amsterdam			
Rijksuniversiteit Groningen			
Universiteit Leiden			
Universiteit Utrecht			
Radboud Universiteit Nijmegen			
Vrije Universiteit Amsterdam			
Overige instellingen	20	20	20
Buitengewone baten	20	20	103
Eigen inkomsten	120	70	50
onderwijs			
onderzoek			
cultuur en maatschappelijke activiteiten			
gastenverblijven	28	28	26
overig	2	2	18
sponsors	70	40	6
rente			
Totaal baten	757	733	793

	Begroting verslagjaar 2017	Realisatie verslagjaar 2017	Realisatie verslagjaar -1 (2016)
LASTEN/UITGAVEN	€	€	€
Personele lasten			
personeel (formatief)			
personeel (lokaal)			
Totaal personele lasten	311	358	340
Materiële lasten			
Incidentele inhuur derden*			
Huisvestingskosten	167	171	171
afschrijvingen			
huur			
schoonmaak & onderhoud			
energie			
Bibliotheek			
Bureaunkosten			
communicatiekosten			
reiskosten			
kantoorbenodigdheden			
overig			
Afschrijvingen			
Subsidies			
Lidmaatschappen			
Activiteitgebonden kosten			
onderwijs			
onderzoek			
culturele en maatschappelijke activiteiten			
studenten en bursalen			
Totaal materiële lasten	275	221	266
Totaal lasten	757	750	668
SALDO	0	-17	16

* Incidentele inhuur specifieke expertise (juridisch, financieel, e.d.)

Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad

Naam en titel	Instelling	Vakgebied	Aantreden	Aftreden*	Termijn
Prof. Dr. P.B.M. van den Akker	OU	Voorzitter	2016	2020	1
Dr. J. Goudeau	RU	Kunstgeschiedenis van de Nieuwere Tijd	2015	2019	1
Dr. M. Brügggen Israëls	UvA	Geschiedenis van de Italiaanse Kunst van de Late Middeleeuwen	2016	2020	1
Dr. J.P. Keizer	RUG	Geschiedenis van de Italiaanse Kunst en Cultuur 1500-1700	2016	2020	1
Dr. I.R. Vermeulen	VU	Kunstgeschiedenis van de vroegmoderne tijd	2015	2019	1
D.R. Bull, MA	Rijksmuseum Amsterdam	Italiaanse, Spaanse en Engelse schilderkunst 17e en 18e eeuw	2014	2018	1
Dr. S. J. van Dijk	Rijksmuseum Amsterdam/LEI	Junior conservator Textiel	2014	2018	1
Dr. V.M. Schmidt	UU	Kunst voor 1600	2017	2021	1
Drs. J.B. Frietman	UU	Secretaris	2016	2020	1

* Termijn = 4 jaar
 Eenmalige verlenging
 mogelijk